

4. Пономарьов О., Черемський М. Творчість як важлива умова становлення особистості. *Педагогіка і психологія професійної освіти*. 2019. № 1. С. 65.

5. Шкабаріна М. А. Розвиток педагогічної креативності майбутніх учителів початкової школи у процесі вивчення фахових дисциплін: монографія. Рівне : Видавець О. Зень, 2019. 149 с.

Валентина Волошина,
викладач кафедри іноземних мов
та культури фахового мовлення
(Львівський державний університет
внутрішніх справ)

РОЛЬ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ У ВИВЧЕННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Анотація. У статті обґрунтовано використання засобів мультимедійних технологій у навчальному процесі, що істотно підвищує рівень засвоєння та запам'ятовування запропонованого матеріалу, окреслено можливість за допомогою інноваційних технологій представляти результати цікавого для студентів навчального завдання. Мультимедійні презентації поєднують у собі динаміку, звук і зображення, що значно покращує сприйняття нової інформації. Крім того, миттєвий доступ до будь-якої інформації, що міститься у мультимедійній презентації (чи то відео, звук, світлинки, текст, таблиці або графіки) дозволяє користувачеві поглянути на предмет оповіді одночасно з різних боків, отже скласти про предмет найповніше уявлення.

Ключові слова: інноваційні технології, мультимедійна презентація, мультимедійні засоби навчання, програма Power Point, активна модель навчання, самостійна робота.

Abstract. The usage of multimedia technologies methods is explained in the article, it significantly increases the level of learning and remembering of the proposed material, as perception is done simultaneously with the help of vision and hearing. The motivational factor plays an important role too, as the students have an opportunity to present the results of the interesting for them learning task, which was done under the control of the teacher, with the help of innovational technologies.

Multimedia presentations combine dynamics, sound and images, which significantly improves the perception of new information. In addition, instant access to any information contained in a multimedia presentation (whether video,

sound, photos, text, tables or graphics) allows the user to look at the subject of the story simultaneously from different angles, so to make the most complete picture of the subject. Multimedia presentation not only creates conditions for students to plan independent educational and cognitive activities, but also contributes to the acquisition of theoretical knowledge, the formation of a system of general, intellectual and professional skills in the formation of independence and activity of the future philologist.

Key words: *innovative technologies, multimedia presentation, multimedia facilities of studies, program Power Point, active model of studies, independent work*

Суттєві перетворення, що відбуваються у нашому суспільстві, вимагають значних змін в освітній сфері, в тому числі і в сучасній педагогічній освіті. З метою її модернізації необхідне оновлення як змісту цієї освіти, так і педагогічних технологій, які використовуються в навчальному процесі. Питаннями використання новітніх інноваційного технологій займалися провідні вітчизняних та зарубіжні науковці С. Бабінець, Г. Баглаїв, В. Берека, В. Буц, Н. Василенко, Л. Васильченко, Л. Ващенко, С. Ващук, Л. Власін, Т. Волобуєва, А. Воронін, І. Гаврик, М. Гадяцький, М. Гладько, Д. Гнатюк, І. Гришина, Л. Даниленко, Т. Десятков, М. Елькін, Е. Єговцева, Г. Єльнікова, І. Єрмаков, Б. Жебровський, І. Жерносек, О. Заєць, Л. Калініна, М. Кириченко, Н. Коломінський, О. Копернік, Л. Козакова, В. Крижко, В. Кузнецова, В. Забудько, В. Лазарев, В. Луначек, В. Малихіна, О. Мармаза, та ін.

Серед українських дослідників, які вивчали особливості застосування мультимедійних технологій у навчальному процесі, значний внесок зробили В. Г. Афанасьєв, Ю. М. Батурін, В. Ю. Биков, В. В. Гузєєв, Р. С. Гуревич, М. І. Жалдак, О. І. Пометун та ін. Однак питання застосування сучасних засобів мультимедіа у роботі студентів-філологів у виші ще недостатньо опрацьоване у науково-методичних джерелах.

Однією із особливостей навчального процесу у вивченні української мови як іноземної студентами у сучасному вищому навчальному закладі, яку слід якомога ефективніше використовувати у організації пізнавальної роботи студентів, є активне впровадження мультимедійних засобів навчання. Варто зазначити, що під мультимедійними засобами розуміють сукупність візуальних, аудіо- та інших засобів відображення інформації, що інтегровані в інтерактивне програмне середовище [3, с. 7].

У статті розкрито специфіку використання мультимедійних технологій як перспективних форм і методів фахової підготовки майбутніх філологів.

Термін мультимедіа має тривалу історію, вперше був використаний у 1965 році для опису шоу, що поєднувало в собі живу рок-музику, кіно, експериментальні світлові ефекти і нетрадиційне мистецтво. Упродовж сорока років цей термін набував різних значень. Наприкінці 1970-х років він позначав презентації із зображень, одержуваних від декількох проекторів та синхронізованих із звуковою доріжкою. Лише у 1990-х років термін мультимедіа набув сучасного значення [2, с. 127].

Так, дослідник Л. Й. Ястребов пропонує класифікувати презентації за ступенем використання у них різноманітних ефектів:

- офіційна презентація характеризується чітким дизайном, шаблонністю, структурованістю, призначена для серйозної аудиторії;
- офіційно-емоційна презентація має на меті надихнути на щось, переконати в чомусь;
- плакати – презентація складається тільки з ілюстративного матеріалу;
- «подвійна дія» – це презентація, яка, крім зображень, використовує текстову інформацію;
- інтерактивний семінар – презентація-діалог з аудиторією;
- електронний роздатковий матеріал – на презентації матеріал подається досить вичерпно, оскільки у слухача немає можливості перепитувати доповідача;
- «інформаційний ролик» – презентація демонструється автоматично і незалежно від доповідача [4].

Інші дослідники-методисти класифікують презентації ще й за такими ознаками:

- за кількістю медіа засобів: мультимедійна презентація (звукове оформлення, зображення, відео фрагменти); текстова (з мінімальним ілюструванням); комбінована презентації;
- за призначенням: комерційні (здебільшого рекламного характеру); інформаційні; навчальні презентації;
- за способом подання слайдів: з записом голосу лектора чи усним супроводом; без супроводу лектора, або із записаним голосом доповідача; комбінована презентація;
- за дидактичними ознаками: учительські та учнівські презентації [1].

Загальновідомим є той факт, що люди запам'ятовують менше ніж 10% від прочитаної інформації, приблизно 30% від почутого і більше 70% від водночас почутого і побаченого. Цікавими

є результати досліджень американських вчених: студенти засвоюють за умов пасивного слухання лекції – 5%, під час читання навчальних текстів – 10%, з використанням відео-, аудіоматеріалів – 20%, демонстрації – 30%, практики через дію – 75%, навчання інших із застосуванням отриманих знань відразу – 90% [4, с. 287].

З огляду на розвиток навичок самостійної дослідницької діяльності найефективнішими є засоби, які проектуються та розробляються самими студентами при вивченні навчального матеріалу. У такому разі спостерігається високий рівень мотивації студентів до навчання.

Мультимедійні презентації поєднують у собі динаміку, звук і зображення, що значно покращує сприйняття нової інформації. Крім того, миттєвий доступ до будь-якої інформації, що міститься у мультимедійній презентації (чи то відео, звук, світлина, текст, таблиці або графіки) дозволяє користувачеві поглянути на предмет оповіді одночасно з різних боків, отже скласти про предмет найповніше уявлення.

Підготувати презентацію досить легко, для цього необхідно мати сканер, матеріали з інтернет-ресурсів, методичні посібники, програму Power Point. Для того, щоб зробити якісну презентацію, студенту треба спершу проаналізувати матеріал, відібрати найголовніше, а вже потім працювати над структурою презентації. Етапи підготовки мультимедійної презентації відбуваються у такій послідовності: структурування навчального матеріалу, формування плану і сценарію реалізації, розроблення дизайну презентації, підготовка медіафрагментів (тексти, ілюстрації, відео, запис аудіофрагментів), підготовка музичного супроводу, тест-перевірка готової презентації.

Важлива вимога до презентації – вона повинна бути короткою, доступною і структурованою. Її тривалість не повинна перевищувати 20-30 хвилин і кількості 20–25 слайдів (до речі, демонстрація одного слайду займає близько 1 хвилини).

Надзвичайно цінним для викладача та у вивченні української мови як іноземної є самостійність і творчість студентів у підготовці презентації.

Застосування мультимедійних матеріалів має й інші переваги, зокрема:

- інтенсифікується і раціоналізується час заняття;
- забезпечується і контролюється темп навчальної діяльності;

- зростає рівень запам'ятовування, що пояснюється одночасним використанням зображення, звуку, тексту тощо;
- навчальний матеріал подається більш доступно, конкретно, структуровано, що натомість полегшує розуміння і сприйняття поданого матеріалу;
- збагачується змістовна лінія заняття;
- покращується підготовка викладача до заняття, з'являється можливість залучення до цього процесу і студентів;
- розширюються можливості ілюстративного супроводу заняття, наприклад, з'являється можливість подавати відомості про видатних мовознавців тощо.
- забезпечується набуття студентами не тільки глибоких та міцних знань, а й навичок опрацювання різних джерел інформації;
- розвиваються інтелектуально-творчі здібності особистості;
- збільшується обсяг самостійної дослідницької діяльності;
- задовольняються і максимально розвиваються пізнавальні інтереси студентів;
- легко тиражуються та розповсюджуються матеріали презентації.

Мультимедійна презентація не тільки створює умови планування студентом самостійної навчально-пізнавальної діяльності, а й сприяє засвоєнню теоретичних знань, формуванню системи загальнонавчальних, інтелектуальних і професійних умінь та навичок у формуванні самостійності й активності особистості майбутнього фахівця-філолога.

Отже, використання засобів мультимедійних технологій у навчальному процесі вивчення української мови як іноземної істотно підвищує рівень засвоєння та запам'ятовування запропонованого матеріалу, бо сприйняття відбувається одночасно за допомогою зору і слуху. Важливу роль відіграє і мотиваційний чинник, адже студентам надається можливість за допомогою інноваційних технологій представляти результати цікавого для них навчального завдання, що виконувалося під керівництвом викладача.

1. Дементієвська Н. П., Морзе Н. В. Проектування, створення та використання навчальних мультимедійних презентацій як засобу розвитку мислення учнів. URL: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/ITZN/em2/content1y07dnpsts.html>

2. Мисик В. Застосування мультимедійних презентацій на уроках української мови. *Методичні студії*: збірник наук.-мет. праць. Вип. 1 / укл.: Анатолій Загнітко (відпов. ред.) та ін. Донецьк: ДонНУ, 2009. 370 с.

3. Нісімчук А. С., Падалко О. С., Шпак О. Т. Сучасні педагогічні технології: навч. посіб. К.: Видавничий центр «Просвіта», «Книга пам'яті України», 2000. 368 с.

4. Туркот Т. І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. К.: Кондор, 2011. 628 с.

Мар'яна Гдакович,

доцент кафедри іноземних мов
та культури фахового мовлення
(Львівський державний університет
внутрішніх справ)

«ЧАСОПИСЬ ПРАВНИЧА» (1889–1912) ЯК ЕТАПНЕ ЯВИЩЕ У ФОРМУВАННІ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВНИЧОЇ МОВИ

Анотація. У статті проаналізовано структуру та контент журналу «Часопись правнича», який виходив у Львові у 1889 - 1912 рр. і став першим українським власне науковим юридичним часописом. Українські правники на рубежі XIX-XX ст. провадили активну культурно-освітню діяльність, обстоюючи права української мови як основного чинника націєтворення, також цілеспрямовано працювали над виробленням фахової юридичної термінології. З цією метою широко використовувалися шпальти видання «Часопись правнича», у якому постійно публікувалися матеріали з різних галузей права, що засвідчили високий фаховий рівень українських правників та їхню свідому громадянську позицію. Вихід «Часописі правничої» є важливим етапом для формування як офіційно-ділового стилю, так і сучасної літературної мови. Матеріали цього правничого видання й досі не втратили свого наукового значення, оскільки вони є джерелом вивчення історії розвитку українського права, української мови, правничої термінології.

Ключові слова: правник, юридичний часопис, українська мова, правнича термінологія, правнича мова.

Abstract. The structure and content of the journal «Chasopys pravnycha» are covered in the article. «Chasopys pravnycha» (1889–1912) was published in Lviv and became the first Ukrainian scientific legal journal. In 1890–1914 Ukrainian lawyers played the main role in the development of the social and political life of the society. The Ukrainian Advocates carried out cultural and